

EL ROL DEL PROFESORADO DE APOYO EN EL AULA REGULAR DE UN INSTITUTO DE EDUCACIÓN SECUNDARIA

Sanahuja; J. M.; Mas; O.; Olmos, P. (2018). El rol del profesorado de apoyo en el aula regular de un instituto de educación secundaria. *Revista Complutense de Educación*, 24 (1), 943-959

Índex d'inclusió

DIMENSIÓ CULTURAL

ESO → Eficiència de la Formació

Porta d'accés al món laboral

OBJECTIUS ACTUALS

L'equitat i l'excel·lència de l'alumnat

DILEMA / CONTRADICCIO

Intenció	Realitat
Els mestres de matèria admiren les actituds i valors inclusius.	Manifesten que els resulta molt complicat a posar-los en pràctica.

DIMENSIÓ POLÍTICA

BARRERES EN EL PROCÉS D'INCLUSIÓ

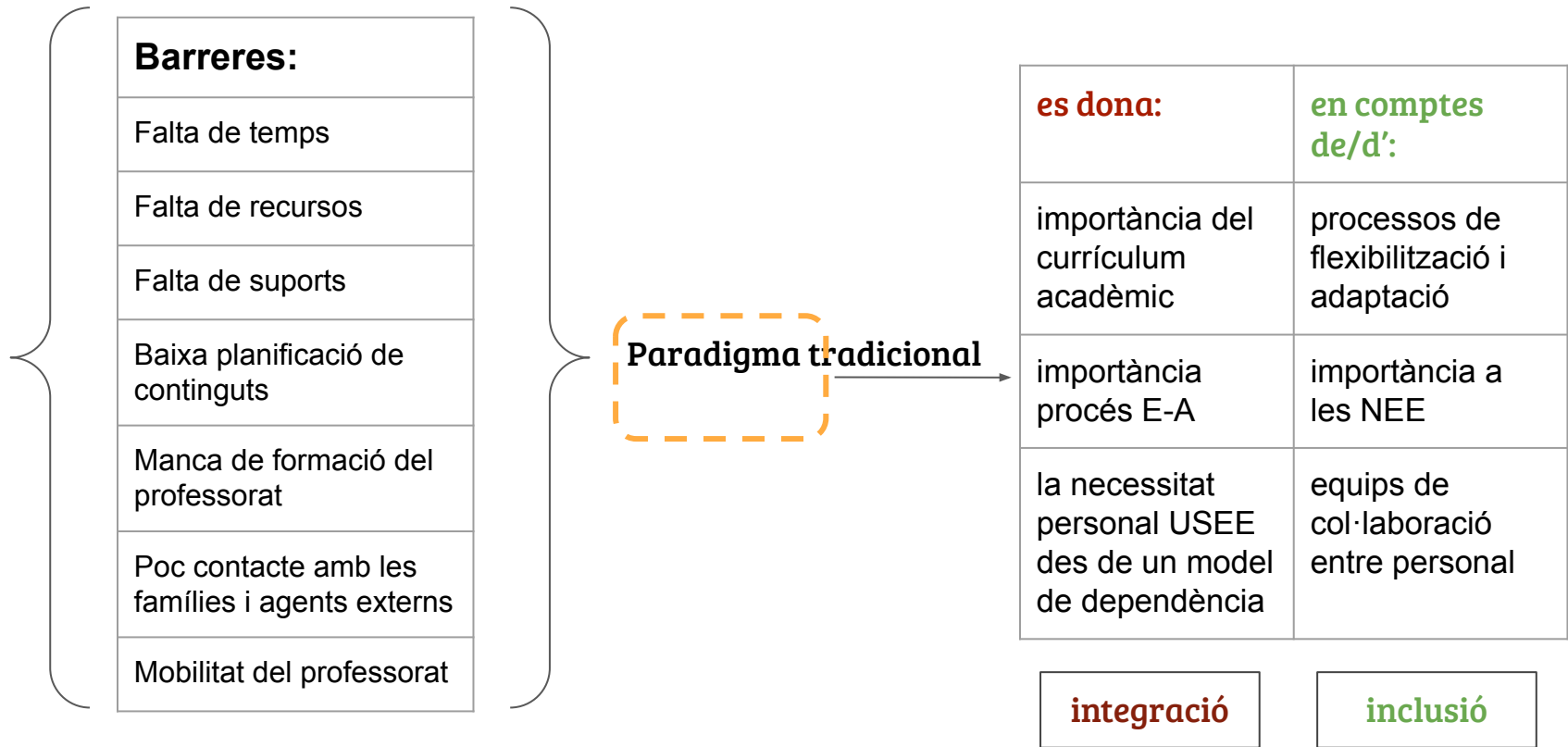
Estan relacionades amb:

<u>Curriculum</u>	
Finalitat: desenvolupament integral del alumne. Això dificulta la flexibilització i adaptació d'aquest.	Homogeneïtzació: agrupació de l'alumnat per nivells d'aprenentatges.
<u>Formació del professorat</u>	
Centrat en el procés d'E-A: deixa de banda les necessitats individuals.	Experts en una matèria. Desconeixen els agents per a la inclusió .
<u>Concepció del suport</u>	
Es concep com una participació i s'hauria de veure com un aprenentatge.	3 funcions clau haurien de ser: <ol style="list-style-type: none"> 1) Identificar necessitats 2) Planificar i implementar processos d'instrucció. 3) Monitoritzar el progrés de l'alumnat

DIMENSIÓ PRÀCTICA

Escasa quantitat d'estudis basats en evidències sobre la inclusió.

<u>Sentiment de soledat per part del mestre de suport</u>		
Falta de suport per part de l'equip directiu.	Temps escàs per establir vies de comunicació amb companys.	Responsabilitat total en el procés d'inclusió

1. Round, P.N., Subban, P.K. & Sharma, U. (2015). 'I don't have time to be this busy.' Exploring the concerns of secondary school teachers towards inclusive education, *International Journal of Inclusive Education*, 10 (8). DOI: 10.1080/13603116.2015.1079271
2. Balshaw, M. (2010). **Looking for Different Answers about Teaching Assistants.** *European Journal of Special Needs Education*, 25 (4), 337-338.
3. Echeita, G., Simon, C., Sandoval, M. & Monarca, H. (2013). **Cómo fomentar las redes naturales de apoyo en el marco de una escuela inclusiva: propuestas prácticas.** Madrid: Ed. MAD

Rol docent matèria + Rol docent USEE

*propostes de millora per a una educació inclusiva

Funció:	Co-docència. <ul style="list-style-type: none">- <i>Team-teaching</i>: Planificar, organitzar i avaluar les sessions conjuntament.- Cooperació present durant tot el curs escolar.- Prendre decisions per assolir un objectiu comú.- Establir línies d'interdisciplinarietat.
Relació:	Simètrica. <ul style="list-style-type: none">- Mateixa importància dels dos rols.- Passar d'una col·laboració dependent a una col·laboració autònoma.- Entendre's i respectar-se mútuament.- Forjar relacions basades en la confiança.
Intervenció:	Indirecta. Donar eines per tal que el docent de matèria pugui intervenir en el grup sense la necessitat directa d'un professional expert.
Model de suport (Parrilla):	Aprenentatge curricular. Basar el suport en una relació entre el centre i els agents educatius que el conformen.

Eixos estructurals dels models de suport intern- Parrilla

Supporting teaching

1. PARRILLA, A. (1996): *Apoyo a la escuela. Un proceso de colaboración*. Bilbao Mensajero.

Aprofundim en el model terapèutic (Parrilla)

Comunicació

*“Ambos reconocen que el nivel de comunicación es **mínimo** entre ellos, limitándose al inicio de curso”*

*“El profesor de la USEE recibe la información sobre el desarrollo de la sesión, **minutos antes del inicio de la misma**”.*

Gilbert, Ch. & Hart, M. (1992)
Sense coneixement previ de la matèria.

Actuacions

*“Tanto el equipo docente como el alumnado tiene muy claro cuál es su rol: **acompañar y dar apoyo al alumnado procedente de la USEE**”*

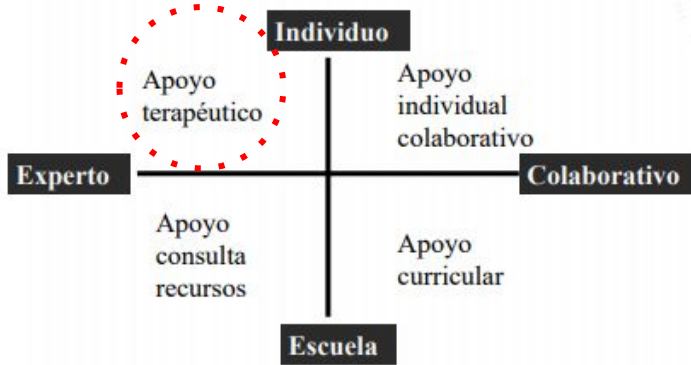
“En este caso, tanto el rol del profesor de materia como de la USEE es de guía y de supervisión de la actividad. El primero lo efectúa en toda la clase; el profesor de la USEE sobre el alumno procedente de la USEE”.

Nivells de suport Huguet (2006)

*“El rol del profesor de apoyo **se reduce a tres funciones:** identificar las necesidades de los alumnos, pues tienen un mayor conocimiento; planificar e implementar los procesos de instrucción; y monitorizar el progreso del alumnado”. Vlachou et al. (2015)*

*“Elaboració dels suports (PI) i **comunicació** amb agents externs, professorat i famílies”*

Eixos estructurals dels models de suport intern- Parrilla

Funcions del professorat - Gilbert, Ch. & Hart, M. (1992)

1. Ajuda a un/a alumne/a sense coneixement previ de la unitat

Objectiu: planificació + ensenyament + avaluació de manera conjunta

Nivells de suport - Huguet (2006)

1. El professor de suport ajuda a l'alumne amb NEE i s'asseu al seu costat fins que la tasca es finalitza.
2. El professor de suport ajuda a l'alumne amb NEE augmentant progressivament la distància i ocasionalment ajuda a altres alumnes.
3. Els alumnes s'agrupen temporalment a l'aula i el professor de suport treballa amb el grup on està l'alumne amb NEE. .

La doble cara del suport

Suport com a **clau de la inclusió, eix vertebrador** i necessari.

Suport **com a barrera**, fa que el procés de canvi recaigui en els processos d'inclusió i no pas en el centre.

Pot fer que **no es produeixin canvis significatius** al centre cap a la inclusió.

segons com s'executi

= pràctiques **significatives i inclusives** pels alumnes.

= pràctiques **integradores i/o de segregació**.

“El apoyo puede convertirse en una barrera para los mismos ya que puede convertirse en un pretexto para no producir cambios en el centro educativo”

Preguntem a l'autor

1

Tenint en compte que la recerca es va dur a terme l'any 2014, podria establir una comparació amb la dualitat del rol de la figura de suport i la de docent de matèria a l'any 2020? Pot apreciar-se cap diferència significativa respecte el tema que exposa?

2

Pensa que la causa d'un procés de canvi lent s'atribueix a què la segregació pot ser apreciada com a factor positiu o perquè es tracta d'un camí realment llarg i complex?

Bibliografía

1. Booth, T. and Ainscow, M. (2011). *Index for Inclusion: developing learning and participation in schools*; (3rd edition). Bristol: Centre for Studies in Inclusive Education (CSIE).
2. De Boer, A., Pijl, S. J. & Minnaert, A. (2011). **Regular primary school teachers' attitudes towards inclusive education: A review of the literature.** *International Journal of Inclusive Education*, 15, 331-353.
3. Arnaiz, P., Martínez, R., De Haro R. & Escarbajal, A. (2013). **Analysis of measures for attention to diversity in compulsory secondary education. The case of the region of Murcia, Spain.** *Journal of Research in Special Educational Needs*, 13, 189-197.
4. Arnaiz, P. (2012). **Escuelas eficaces e inclusivas: cómo favorecer su desarrollo.** *Educatio Siglo XXI*, 30 (1), 25-44.
5. Round, P.N., Subban, P.K. & Sharma, U. (2015). **'I don't have time to be this busy.' Exploring the concerns of secondary school teachers towards inclusive education,** *International Journal of Inclusive Education*, 10 (8). DOI: 10.1080/13603116.2015.1079271
6. Forlin, C. Loreman, T. & Sharma, U. (2014). **A system-wide professional learning approach about inclusion for teachers in Hong Kong.** *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 42 (3), 247-260
7. Chiner, E. & Cardona, M.C. (2013). **Inclusive education in Spain: How do skills, resources, and supports affect regular education teachers' perceptions of inclusion?** *International Journal of Inclusive Education*, 17 (5), 526-541
8. Vlachou, A., Didaskalou, E. & Kontofryou, M. (2015). **Roles, duties and challenges of special/support teachers at secondary education: implications for promoting inclusive practices.** *European Journal of Special Needs Education*, 30 (4), 551-564.
9. De Vroey, A., Struyf, E. & Petry, K (2016): **Secondary schools included: a literature review.** *International Journal of Inclusive Education*, 20 (2), 109-135.